

Αναζητώντας την πύλη D7

του Ν. Ζαρμπούτη, Δρ-Μηχ. Μηχανικού, Eur.Erg | nikos.zarboutis@gmail.com

Ρώμη, Αεροδρόμιο Fiumicino. Έξοδος αναχώρησης η D7 και ακολουθούμε τη σήμανση του αεροδρομίου. Φτάνουμε εμπρός στο πρώτο «βοήθημα» που δείχνει η ακόλουθη φωτογραφία.

Σε αυτή βλέπουμε ότι δεν υπάρχει καμία ευθεία αναφορά στην D7. Σε πρώτη ανάγνωση συνάγουμε ότι μάλλον να πάμε προς τα αριστερά, εκεί βρίσκονται οι πύλες D5 έως (;) D9. Σωστά;

Ίσως και όχι, γιατί με την ίδια λογική θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι η ενδεικνυόμενη κατεύθυνση είναι η προς τα δεξιά, όπου εκεί βρίσκονται οι πύλες D6 έως (;) D10, άρα και η D7.

Υπόθεση 1: Η παύλα δεν μπορεί να αναπαριστά εύρος (δηλαδή το από...«έως»).

Τι άλλο μπορεί να αναπαριστά; Θα μπορούσε να είναι διαχωριστικό σύμβολο. Σε αυτή τη λογική τότε, ο προς τα αριστερά συμβολισμός «D5-9» θα σήμαινε ότι εκεί βρίσκονται οι πύλες D5 & D9 και ο αντίστοιχος συμβολισμός δεξιά να καταδεικνύει τις πύλες D6 & D10. Τότε όμως που είναι η D7?

Βιαζόμαστε, το αεροπλάνο φεύγει, προς τα πού πάμε;

Υπόθεση 2: Η παύλα δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως σύμβολο διαχωρισμού. Πρέπει να αναπαριστά εύρος τιμών.

Αλλά πώς; Έπειτα από σύντομη σκέψη καταλήγουμε σε ένα αληθοφανές σενάριο. Οι πύλες του αεροδρομίου αριθμούνται **με μονό αριθμό στην αριστερή πτέρυγα και με ζυγό στη δεξιά**. Δεν είμαστε υποχρεωμένοι να το γνωρίζουμε, σαν να ήταν κάτι προφανές, αλλά μπορούμε να το υποθέσουμε. Επομένως το σύμβολο «D5-9», μάλλον υπονοεί τις πύλες D5, D7, D9 και το σύμβολο «D6-10» αντίστοιχα τις πύλες D6, D8, D10.

Υπόθεση 3: Η παύλα δηλώνει εύρος τιμών, αλλά η αρίθμηση δεν είναι διαδοχική αύξουσα κατά ένα. Ο αυξητικός παράγοντας είναι 2, και ενσωματώνει τη διάκριση μονών και ζυγών αριθμών.

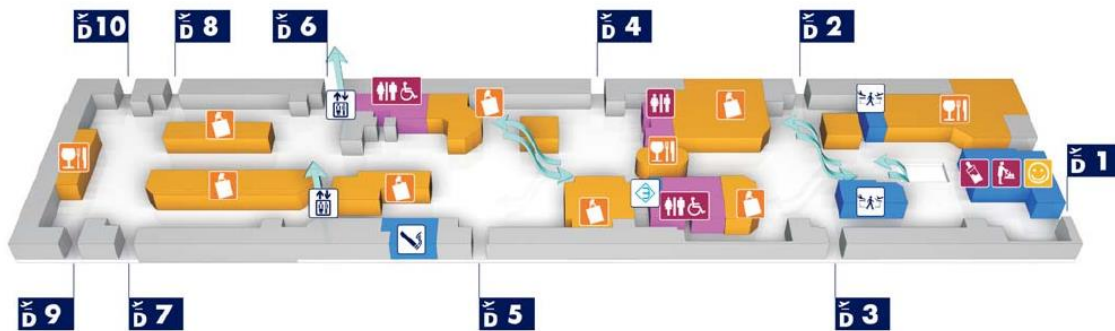
Ανακούφιση (!), συνεχίζουμε προς τα αριστερά. Και μετά από λίγο η σήμανση είναι αυτή που δείχνει εικόνα στα δεξιά.

Είμαστε στη σωστή κατεύθυνση, βλέπουμε αναφορά στην D7 πλέον (πληροφορία επιβεβαίωσης), αλλά την κατεύθυνση αυτή πλέον σκεφτόμαστε ότι τη βρήκαμε μάλλον ...κατά λάθος. Η σημασιολογία που αναπτύξαμε προηγουμένως, εδώ δεν επαληθεύεται. Ποιες πύλες βρίσκονται σε αυτή την κατεύθυνση; Ή διαφορετικά, ποιες πύλες ενσωματώνει ο

συμβολισμός «D7-10»? Σίγουρα τη D7 και την D10. Η D8 και η D9 όμως? Τι κρύβεται ανάμεσα στο 7 και το 10? Πύλες με μονή αρίθμηση, με ζυγή αρίθμηση ή κάτι άλλο;

Το ...μυστήριο λύνεται μόνο εκ των υστέρων, κοιτάζοντας το χάρτη του αεροδρομίου. Επομένως φυσικά ο χάρτης δεν μπορεί να θεωρηθεί συμπληρωματικός της σήμανσης, ούτε είναι αναρτημένος δίπλα σε αυτή.

Πλησιάζοντας τελικά στις πύλες 7-8-9 και 10, διαπιστώνουμε ότι πλησιάζουμε στην άκρη της πτέρυγας, οπότε όλες οι πύλες είναι αφενός στο ίδιο επίπεδο, αφετέρου στην ίδια κατεύθυνση. Επομένως η σήμανση μπορεί να θεωρηθεί μακροσκοπικά ακριβής. Ως σημασιολογικό σύμβολο όμως παραμένει, αν και ακριβές, προβληματικό.

Συμπέρασμα: Η παύλα, σε αυτή την τελευταία έκφραση της σήμανσης ως σημασιολογικό σύμβολο, αναπαριστά εύρος με αυξητικό παράγοντα ίσο με ένα.

Τελικά, που βρίσκεται το σχεδιαστικό λάθος;

(α) *Αμφίβολη επιλογή νοητικού μοντέλου επιβάτη.* Ο σχεδιαστής δείχνει να έχει υιοθετήσει ένα νοητικό σχήμα επιβάτη, στη βάση του οποίου ο τελευταίος θα αντιληφθεί (...κάποια στιγμή) ότι μονοί και ζυγοί αριθμοί αντιστοιχούν σε διαφορετικές πλευρές της πτέρυγας D του αεροδρομίου. Έτσι θα καταλάβει ότι το εύρος τιμών στη σήμανση έχει αυξητικό παράγοντα ίσο με δύο.

(β) *Σχεδιαστική Ασυνέπεια.* Ο σχεδιαστής δεν είναι συνεπής στη χρήση του ανωτέρω σχήματος σε κάθε σήμανση, διαταράσσοντας την τιμή του αυξητικού παράγοντα, δίχως να δίδει κανένα σημάδι πότε γίνεται αυτό. Ο επιβάτης δεν έχει εικόνα της γεωγραφίας του αεροδρομίου ώστε να συνάγει τις εναλλαγές αυτές. Αν μη τι άλλο, σε αυτή την έλλειψη γνώσης περί τη γεωγραφία προσβλέπει η (όποια) σήμανση, και σε αυτό, το σχέδιο αποτυγχάνει.

(γ) *Απουσία αναδραστικής πληροφορίας επιβεβαίωσης,* πληροφορίας δηλαδή που να επιβεβαιώνει στον επιβάτη το ορθό της κατεύθυνσής του. Αν ψάχναμε την πύλη D9, πώς θα ξέραμε στη δεύτερη εικόνα ότι είμαστε στη σωστή κατεύθυνση;

Πώς θα μπορούσε να έχει σχεδιαστεί ορθότερα η πινακίδα;

Απουσία της ανάγκης για ερμηνεία της παύλας, δεν υπάρχει αμφιβολία για την τιμή του αυξητικού παράγοντα. Έτσι, αν εξαρχής αντί του συμβόλου «D5-9» υπήρχε η σήμανση D5-D7-D9 κοκ. τότε οι παραπάνω προβληματισμοί θα είχαν αρθεί.